

Kako da napravite neprobojnu lozinku

Jedan od najvećih problema sa lozinkama je da ih veoma često i lako zaboravljamo! Znajući to, pribegavamo veoma često jednostavnom mehanizmu za pamćenje istih, odnosno, za lozinke biramo: brojeve telefona, datume rođenja najbližih, imena kućnih ljubimaca, dece i razne druge svakodnevne reči, pojmove i sl.

Ovakav izbor lozinke omogućava svakom informisanom i radoznom posetiocu vašeg računara, ili drugih zaštićenih resursa, da bez bilo kakvih alata i velikog truda pristupi svemu što ga zanima.

Da biste napravili lozinku koja će biti laka za pamćenje, a istovremeno neprobojna za radoznalce i hakere imajte na umu ove savete:

1. **Nikada ne koristite vaše lične podatke.** Ne biste trebali da koristite svoje lične podatke kao lozinke niti njihove delove. Veoma je lako potencijalnom provalniku da sazna detalje kao što su vaše prezime, telefon, ime psa ili datum rođenja vašeg deteta.
2. **Ne koristite prave reči.** Danas su na Internetu lako dostupni razni alati koji pomažu napadačima da razbiju, ili saznaju vaše lozinke. Sa današnjim kućnim računarom pomenuti alati, mogu za par minuta da provere stotine hiljada reči iz rečnika i drugih baza, da li odgovaraju nekoj lozinki koju ste postavili.
3. **Koristite različite znakove sa tastature.** Možete napraviti veoma sigurnu lozinku ako pomešate slova abecede i specijalne znakove na tastaturi. Upotrebite i neko veliko slovo umesto malog, brojeve, zatim znakove tipa *, \$, %, !...
4. **Koristite lozinke tipa "Passphrase".** Ako vam je teško da pamtite komplikovane lozinke napravljene od različitih specijalnih znakova na tastaturi, probajte da napravite lozinku od početnih slova neke rečenice, ili početnih slova u prvoj strofi neke pesme, reči neke narodne izreke itd.

Na primer, umesto lozinke "ds\$1!MuV" od nasumičnih znakova koja se uzgred veoma teško pamti, uzmimo rečenicu "Ovaj bilten je namenjen povećanju svesti o zaštiti podataka i sigurnosti naših klijenata" i prevedimo je u lozinku "Objnpsozpisnk" koja se sastoji od početnih slova svake njene reči. Sada se možemo poigrati novom lozinkom tako što ćemo po analogiji oblika znakova recimo slovo "O" zameniti sa brojem "0", slovo "s" brojem "5" a slovo "i" sa simbolom uzvičnik "!". Na ovaj način dobijamo lozinku "0bjnp50zp!snk" koja je i dalje pamtljiva, a istovremeno neprobojna.

Imajući u vidu gore navedene savete, možete napraviti veoma sigurne lozinke, ali ipak pridržavajte se i sledećih principa:

Koristite različite lozinke. Važno je da koristite različite lozinke za različite autentifikovane pristupe, radije nego da koristite uvek istu lozinku ma koliko ona bila neprobojna. Jednom kada se ta univerzalna lozinka kompromituje, postaće kompromitovani svi različiti sadržaji kojima ste pristupali.

Menjajte vaše lozinke. Bilo bi dobro da lozinku menjate na svakih mesec-dva dana. Takođe nemojte ponovo da koristiti stare lozinke, ili pokušajte da ih ne koristite u toku perioda od bar godinu dana.

Autor: Velibor Simikić